

Katarzyna Gautier

Streszczenie: „Wpływ restrukturyzacji działalności przedsiębiorstw powiązanych na podstawę opodatkowania w podatku dochodowym od osób prawnych”

Niniejsza rozprawa doktorska dotyczy zagadnienia wpływu restrukturyzacji działalności na podstawę opodatkowania w podatku dochodowym od osób prawnych. Autorka dokonała analizy transferu aktywów, funkcji oraz ryzyka do innej jurysdykcji podatkowej (niebędącego przeniesieniem przedsiębiorstwa bądź spółki) z perspektywy cen transferowych. Problemem badawczym jest ustalenie, czy i w jakim zakresie restrukturyzacja działalności pomiędzy podmiotami powiązanimi wpływa na podstawę opodatkowania w podatku dochodowym od osób prawnych. Powyższe wiąże się z koniecznością udzielenia odpowiedzi na szereg pytań, w tym na pytanie główne czy i w jakim zakresie restrukturyzacja działalności pomiędzy podmiotami powiązanimi wpływa na podstawę opodatkowania w podatku dochodowym od osób prawnych oraz związane z nim pytanie szczegółowe tj. w jaki sposób należy ustalić wynagrodzenia zgodne z zasadą ceny rynkowej które dotyczy zmiany profilu działalności w grupie podmiotów powiązanych. Najpierw zostało scharakteryzowane pojęcie oraz istota definicji *restrukturyzacji działalności* na podstawie prac Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (dalej: OECD), niemieckiego prawa podatkowego oraz prawa krajowego. Kolejna część pracy dotyczy wynagrodzenia pomiędzy podmiotami powiązanimi w wyniku restrukturyzacji.

Odpowiedź na główne pytanie badawcze jest taka, że w zależności od tego jaka jest definicja *restrukturyzacji działalności* na potrzeby cen transferowych (wg. OECD bądź niemieckiego pojęcia *transfer funkcji*), która implikuje zastosowanie odpowiednich przepisów podatkowych w związku z zasadą ceny rynkowej - wówczas ma ona wpływ na podstawę opodatkowania w podatku dochodowym od osób prawnych. Odnośnie pytania szczegółowego tj. w jaki sposób należy ustalić wynagrodzenia zgodne z zasadą ceny rynkowej dotyczące zmiany profilu działalności w grupie podmiotów powiązanych z perspektywy cen transferowych za transfer aktywów, funkcji oraz ryzyka do innej jurysdykcji podatkowej (niebędący przeniesieniem przedsiębiorstwa bądź spółki), należało przeanalizować aktualną praktykę podatkową. Przeprowadzona analiza pozwala na postawienie wniosków, że tylko w sytuacji gdy dochodzi do zbycia praw majątkowych możemy mówić o ustaleniu wynagrodzenia zgodnego z zasadą ceny rynkowej. Powyższe uzasadnia taką rekompensatę także pomiędzy podmiotami niepowiązanymi. Sama zmiana warunków prowadzenia działalności przez podmiot powiązany, która prowadzi do zmniejszenia jego potencjału zysku lub przyszłych zysków, nie wymaga rekompensaty. W tym celu zostały omówione regulacje prawa niemieckiego dotyczące wyceny pakietu transferowego z perspektywy zbywcy oraz nabywcy. Takie podejście prowadzi do przeszacowania potencjału zysku (straty) z jednej jurysdykcji podatkowej do innej. Zawyżona wycena doprowadzi do sytuacji w której niemieckie organy podatkowe uznają potencjalne zyski zrealizowane dopiero w kraju przejmującego pakiet transferowy, za dochody podlegające opodatkowaniu w Niemczech.

Zdaniem autorki opodatkowanie zmiany modelu biznesowego powinno wystąpić tylko wtedy gdy ma związek z tworzeniem wartości. Autorka postuluje możliwość bezpośredniego stosowania OECD w krajowym porządku prawnym w celu zrozumienia istoty ekonomicznej restrukturyzacji. W świetle teorii zarządzania przedsiębiorstwem tylko niektóre rodzaje działalności w grupie przedsiębiorstw powiązanych będą przypisane do centrów inwestycji lub centrów zysków. Nie każda zmiana modelu biznesowego będzie miała związek z powstaniem *wartości firmy*. Tam gdzie pojawia się *wartość firmy* - tam pojawia się możliwość zastosowania wyceny zagregowanej. Rolą ustawodawcy powinno być określenie progu *de minimis* i wskazanie restrukturyzacji „niskiego ryzyka” oraz „wysokiego ryzyka”, które mogą być elementem wyceny zagregowanej. Prawnicy, ekonomiści oraz profesjonalści z dziedziny finansów powinni rozpocząć wspólny dialog na temat wypracowania rozwiązań, które będą zgodne z punktu widzenia finansów, ekonomii oraz prawa.